

SAŽETAK PRESUDE

L.E. PROTIV GRČKE OD 21. SIJEČNJA 2016. GODINE ZAHTJEV BR. 71545/12

*Grčke vlasti nisu postupale s kaznenom prijavom za trgovinu ljudima
na način sukladan Konvenciji*

ČINJENICE

Podnositeljica zahtjeva je nigerijska državljanka koja je na teritorij Grčke ušla u pratnji K.A. On joj je obećao da će uvesti u Grčku, osigurati posao u noćnim klubovima i barovima, u zamjenu za 40.000 eura i obećanje da neće reći policiji. Po dolasku u Grčku K.A. joj je uzeo putovnicu i natjerao je na prostituciju, što je trajalo dvije godine dok nije uspjela kontaktirati nevladinu udrugu Nea Zoi koja pruža praktičnu i psihološku pomoć ženama koje su prisiljene na prostituciju.

U srpnju 2004. podnositeljica je podnijela zahtjev za azil u Grčkoj. U lipnju 2005. godine obaviještena je da joj je pronađeno mjesto u prihvatnom centru Crvenog križa za tražitelje azila. Podnositeljica nije tamo otišla.

U kolovozu 2005. godine podnositeljica je uhićena zbog nelegalnog ulaska u zemlju i prostitucije. U postupku pred sudom je oslobođena optužbe. U ožujku 2006. je ponovno uhićena, osuđena na sudu prvog stupnja, ali oslobođena na žalbenom sudu.

U lipnju 2006. policija je izdala nalog za protjerivanje – nalog je kasnije suspendiran. U studenom 2006. podnositeljica je ponovno uhićena zbog prostitucije i potom oslobođena. Potom je smještena u ekstradicijski pritvor do izručenja, budući da nije imala dozvolu boravka u Grčkoj.

U studenom 2006. godine podnositeljica je tijekom boravka u ekstradicijskom pritvoru podnijela kaznenu prijavu protiv K.A. i njegove pomagačice D.J. Tvrdila je da je žrtva trgovine ljudima i prisiljavanja na prostituciju. Iako je kaznena prijava najprije bila odbačena, državno odvjetništvo je kasnije ipak poduzelo kaznenu progon K.A. i D.J. zbog trgovine ljudima. Postupak je bio u prekidu sve dok D.J. nije uhićena. D.J. je na koncu oslobođena optužbe jer se utvrdilo da ista nije bila pomagačica K.A., već isto jedna od njegovih žrtvi.

Protiv podnositeljice je u međuvremenu obustavljen postupak izručenja i dobila je dozvolu boravka u Grčkoj.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 4. Konvencije podnositeljica je tvrdila da grčke državne vlasti nisu ispunile svoje pozitivne obveze prema tom članku. Na temelju članaka 6. i 13. Konvencije prigovarala je na trajanje kaznenog postupka u kojem je podnijela imovinsko-pravni zahtjev i na nepostojanje učinkovitog pravnog sredstva za duljinu trajanja kaznenog postupka.

OCJENA SUDA

U odnosu na članak 4. Konvencije

Članak 4. Konvencije nameće pozitivnu obvezu državama da zaštite žrtve trgovine ljudima. Ocjenjujući grčki kazneni zakon, Sud je ocijenio da je isti bio u skladu relevantnim međunarodnim dokumentima o trgovini ljudima, te da je prema istome podnositeljici kao žrtvi trgovine ljudima mogla biti pružena praktična i učinkovita zaštita.

Podnositeljica je tek u studenom 2006. godine izričito obavijestila nadležna tijela da je bila žrtva trgovine ljudima. Nakon njezine obavijesti vlasti nisu ostale pasivne, već je specijalizirani policijski odjel ispitao istinitost njezinih tvrdnji. Sukladno zakonskim odredbama suspendirano je njezino izručenje i izdana joj je dozvola boravka.

No, državni odvjetnik je formalno priznao podnositeljici status žrtve trgovine ljudima tek 9 mjeseci nakon njezine prijave. Nadalje, još u prosincu 2006. predsjednica udruge Nea Zoi je potvrdila iskaz podnositeljice, no njezina izjava nije na vrijeme bila uključena u spis predmeta. Sud je stoga ocijenio da razdoblje od 9 mjeseci koliko je trebalo vlastima da podnositeljici priznaju status žrtve nije bilo razumno.

Osim toga, Sud primjećuje da je kaznena prijava podnositeljice najprije odbačena, jer u spis nije bila priložena izjava svjedokinje – predsjednice udruge. Izjava nije priložena zbog propusta policije. No, čak ni kada je izjava priložena, nadležno tijelo nije na vlastitu inicijativu nastavilo ispitivati njezinu kaznenu prijavu, nego je podnositeljica to morala sama zatražiti, nakon čega je proteklo još 6 mjeseci prije nego što je državno odvjetništvo odlučilo o pokretanju kaznenog postupka.

Sud je utvrdio da su i tijekom istrage i predistražnog postupka postojali brojni nedostaci. Nakon što je policija utvrdila da K.A. više ne boravi na adresi koju je podnositeljica navela, policija nije provjerila dvije druge adrese koje je spomenula podnositeljica. Nisu poduzeti niti daljnji napor da se pribave nove informacije, niti da se locira K.A. Uz to, postojali su značajni zastoji u predistražnom i istražnom postupku.

Nakon podnošenja optužnice, prvo ročište u kaznenom postupku održano je tek 4 godine i 8 mjeseci kasnije. Zbog opisanog pomanjkanja žurnosti, kao i zbog propusta u poštivanju pozitivnih obveza države, Sud je utvrdio da je došlo do povrede članka 4. Konvencije.

U odnosu na članak 6. stavak 1. i članak 13. Konvencije

Sud je utvrdio da kazneni postupak nije ispunio uvjet „razumnog roka“ iz članka 6. Konvencije, te da podnositeljica nije imala na raspolaganju domaće pravno sredstvo za duljinu kaznenog postupka u kojem je postavila imovinsko-pravni zahtjev.

PRAVIČNA NAKNADA

12.000 eura na ime nematerijalne štete

3.000 eura na ime troškova postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.